

Dù ở Sài Gòn hay ở Cali, có mấy lần tôi trở lại nhà se sốt và thấy ít sống mòn, lòng tôi lại băng khuâng nhớ Huế. Phôi chẳng trong mấy ngày ở Huế ly hương, có mấy phút sâu kín của tâm hồn phơi nắng hình ảnh và kỷ niệm, phút nào là của thời niên thiếu, với Huế.

Theo ý tôi, Huế chúng tôi là "đội anh hùng của Miền" hai năm du kích kéo pháo" như quân số của bộ đội VC đã viết ra, Huế cũng chúng tôi là "đội của Cách Mạng, của Khí thế xuống đường" trong những ngày đầu của VC mệnh danh là "đội tranh dân chủ". Vì như vậy, Huế chúng tôi còn là Huế của tôi.

Huế của tôi là tiếng ve rộn rã trên đường thành phố những buổi trưa hè. Huế của tôi là hàng sen nở trên mặt hồ Tịnh Tâm sáng xóa còn thấy hàng nước. Huế của tôi là con đường bờ sông hoa phồng nở những ngày sân trường tỏa ra trăm, nghìn tà áo trắng và tiếng cười nói reo vui. Huế của tôi là những khu vườn tĩnh mịch của phố, bờ, đền, chùa không ánh nắng thoáng thoáng mùi hương hoa sồi, hoa mận lan. Huế của tôi là những bờ sông vắng lặng, mặt nước như mặt hồ, khuỷu đường như hàng bóng những mái chèo khua nước.

Ai đã không trải qua những ngày vui đến gần vô tận, đạp xe đạp qua những con đường đi lên Vòng Cổ nh, qua Minh Mạng, với Nam Giao xuống "đội" nước chè tươi đi chân chùa Linh M, ăn chén bánh bèo sốt mì những cánh núi Ngõ Bình trở về tròn sau méo, thảnh thơi trên những con đường sát bờ sông An Cựu "những đêm của trong".

Ôi Huế, đâu với của những tô bún bò cay xé miệng, những chén chè của ngọt đến ruột rà. Dăm nui t Vĩ D, cơm hến, bánh canh Nam Ph, bánh khoái Đông Ba, cơm Âm Ph; mấy món mặt với, ăn mặt tôi đi xa như mãi.

Huế với những tiếng rao ai ăn chè đậu xanh đậu ván thơm bóng lê thê, âm điệu tiếng ru em à ơi buồn buồn. Trên sông, câu hò mái nhì ngọt ngào đưa đẩy thuyền với Đới L, duyên người Kim Long, trong làng tiếng hò giã gạo thành thanh tiếng khoan tiếng khoan lui, tiếng nam ai ai oán nước non nghìn dặm ra đi, tiếng đàn tranh non khóc trên tiếng khúc sông với với.

Huế là đất của của Chiêm Thành, còn với những vết dấu đây tiếng gió hờn reo trên những đỉnh tháp cao nên tiếng ca câu hò âm hưởng chuyển ai oán nước mặt nhà tan. Huế với những với

tôn công t m chém c khoai, đôi thì cũng n m trên chi u c p đi u, ch x i v i th i ch ng bao gi ăn u ng nh ng i phàm t c. Hu v i nh ng đi u c m l , bình u ng trà. Hu v i nh ng o gánh hàng ra ch , nh ng m bán hàng rong v n áo dài tha th t.

Ph n âm u c a Hu l n qu t con đ ng Âm H n, quán Âm Ph , M Ông Tr ng. Hu oan khu t b i cái ch t c a hàng nghìn dân chúng trong ngày 23 tháng năm năm Giáp Thân th t th kinh đô, Hu t c t i b i m y nghìn ng i b chôn s ng trong T t M u Thân. Hu v i năm 1975 l i m t l n th t th v i hàng trăm xác ng i ch t vì pháo trên bãi Thu n An.

Hu nghèo nàn, đau kh , oan c v i không khí nh ng ngày l T t, ph ng ph t tr m h ng, nhang khói, ngh n ngào nh ti ng đàn nh xé nát ru t gan c a ng i nh c sĩ mù d i góc c u Gia H i ngày nào.

Thu thi u th i tôi yêu Hu bi t bao v i nh ng bu i sáng mù s ng qua c u Tr ng Ti n, tìm em ở đâu khi em l n cùng v i s ng khói, áo em tr ng quá nhìn không ra. Nh ng chuy n đồ ngang Th a Ph , Đ p Đá dù tôi đã v i chân cũng tr , đồ đã r i b n v i em trên đó, đ tôi nhìn theo ng n ng . Thu thi u th i tôi yêu bi t bao v i nh ng bu i h c bài trên nhà sủng, ng n gió nam đã ru tôi ng . Nh ng chi u lên Nam Đài nhìn v B ch H , Kim Long đoán ch ng nhà ai h ng nào trong nh ng v n cây xanh m t.

Sau g n m i năm không g p l i Hu , cu i năm 1981 sau nh ng ngày tù t i i mi n B c, chúng tôi đ c chuy n vào Nam trên chuy n xe l a do n Đ vi n tr , xu t phát t ga M Lý. Tàu qua ga Sông B , qua ga Hi n Sĩ, qua Văn Xá, qua ga Tri u S n Tây là t ng ch ng nh đã th y Hu . Khi qua c u An Hòa, xe l a ch y ch m ch m l i. ố quăng đó Qu c l 1 và đ ng xe l a đã sát k nhau. B ng m t mùi th m b c lên c a s con tàu, mùi c a m t n i bún bò đ m v s , ru c, t s c n c. Tôi ch m ra c a s ; d i qu c l sát con tàu, m t o gánh bún bò, áo nâu vá đang ng c m t nhìn con tàu qua. Thoáng m t ch c bao nhiêu k ni m v Hu hi n ra. Ôi Hu c a tôi đây.

An Hòa, C a H u, Nam Đài, B ch H . Tàu ch y qua ga Hu mà không đ ng l i. Qua nh ng hàng rào k m gai, tôi nhìn nh ng bà con Hu đ a tay r t r v y g i. Tôi v Nam mà không đ c đ ng l i thăm Hu c a tôi, n i cha tôi n m xu ng khi tôi ch a v , n i m tôi th ng ch m t chuy n tàu t B c vào Nam.

Hu hôm nay nh mät náng thiäu nä hoáng täc läy phäi anh chàng cäc säc. Hu vän đäp, nhäng Hu tàn phäi đä nát. Nhiäu ngäi đä bä Hu ra đä, và đä xa hän näa. Hu hôm nay không còn thuän là ngäi Hu, là cäa Hu. Nhäng täi nghĩ Hu vän ở trong täi, trong anh chä, nhäng ngäi Hu tha häng cùng mät läa bên träi län đän.

Hu là đät đä nhä không phäi đä mà thäng, nhäng xa räi mäi thäy thäng län cùng nhä. Nhä nhäng ngäi thiän tâm thiän chí đäng ra tä chäc, giä đäy mäi näm đän väi Ngày nhä Hu đä gäp läi nhäng ngäi bän Hu, än mät vài món Hu, nghe mät đän thä, thäng thäc mät bài hát vä Hu, ôn läi vài kä niäm vä Hu, cũng là mät đäu an äi cho nhäng ngäi läu vong mät näc, chäa có đäp thäc hiän mät chuyän hành häng vä thäm läi Hu.

Näm nay, giäa muän vän ngän ngang cäa sinh kä, công än viäc làm, nhäng ngäi Hu vän còn mät ngày đä nhä Hu. Näu chiäu nay, vì nä áo cäm täi không đän väi Ngày Nhä Hu đäc, thì Hu chäng thiäu mät äi, nhäng trong täi, täng chäng đä thiäu Hu. Xin tä läi cùng Hu và bän bè thân thiät.